

ת"פ 43643/10/15 - מדינת ישראל נגד איאד עיסאוי, יוסף עיסאוי, שאהר זיד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 43643-10-15 מדינת ישראל נ' עיסאוי(עציר)
ואח'

לפני כבוד השופט אמיר טובי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. איאד עיסאוי (נדון)

2. יוסף עיסאוי (נדון)

3. שאהר זיד

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד שגב אדלר

ב"כ הנאשם 3: עו"ד ליאוניד פרחובניק בהעברה מעו"ד בוריס שרמן

הנאשם 3 בעצמו

גזר דין

(בעניינו של הנאשם 3)

כתב האישום

1. הנאשם 3 (להלן: "הנאשם") הורשע על סמך הודייתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיוע להחזקת נשק שלא כדין - לפי סעיפים 144(א)(סיפא) + 144(ג) + 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירה של שהיהבלתי חוקית בישראל, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. הסדר הטיעון בין הצדדים כלל תיקון כתב האישום אך לא הוצגה הסכמה לעניין העונש.

2. בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי בתאריך 12.10.15 נסעו הנאשמים בבקעה אל גרביה, ברכב שכור, לאחר שהנאשם 1 זייף את מספר הרישוי שלו. במהלך אותה נסיעה נהג הנאשם 1 ברכב, הנאשם 2 ישב במושב הקדמי לידו ואילו הנאשם ישב במושב האחורי.

הנאשמים 1 ו-2 החזיקו באותה עת ברכב, בצוותא חדא, אקדח ברטה שבתוכו מחסנית ו-5 כדורים, והנאשם סייע בידם.

בשעות הצהריים של אותו יום, נעצרו הנאשמים על ידי שוטרים כשנאשם 2 יושב על האקדח ומנסה להסתירו מעיני השוטרים. בדלת הרכב, לצידו של הנאשם 1, נמצא כובע גרב. אותה עת, שהה הנאשם בתחומי מדינת ישראל ללא אישור שהייה, כאשר נאשם 1 מסיעו ברכב מבלי שהיה לו אישור לכך.

3. לאחר שהנאשם הורשע, כאמור, על סמך הודייתו, הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו בטרם שמיעת הטיעונים לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן מיום 29.9.16 נסקרו נסיבותיו המשפחתיות והאישיות של הנאשם. נאמר כי מדובר בגבר בן 36 שנולד בקלקיליה, נשוי, אב ל-6 ילדים ומתגורר עם משפחתו בלוד. מפי הנאשם נמסר כי הוא מתגורר בארץ מזה כ-17 שנים והוצגו מסמכים בפני קצין המבחן מהם עולה כי לאורך השנים הוגשו מטעם הנאשם בקשות לעגן את מעמדו בישראל באופן חוקי.

שירות המבחן ציין כי מעיון בגיליון רישומו הפלילי של הנאשם עולה כי לחובתו 6 הרשעות שעניין כניסה לישראל, עבירות סמים לרבות סחר והחזקה שלא לצריכה עצמית וכן הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. צוין עוד כי הנאשם דיווח על צריכת אלכוהול מוגברת לאורך השנים וכן על צריכת סמים מסוכנים שהחלה בצריכת סם מסוג חשיש בגיל 17 ועברה לשימוש בסמים מסוג קוקאין וקריסטל, אגב ניהול אורח חיים עברייני כדרך למימון צריכת הסמים. בין השנים 2001-2008 ריצה הנאשם מספר מאסרים ממושכים במהלכם השתמש בסמים ולא נטל חלק בתכניות טיפול. במסגרת האבחון בשירות המבחן, עבר הנאשם בדיקת שתן לאיתור ממצאי סמים בתאריך 9.8.16, שתוצאותיה הצביעו על שרידי סם מסוג קנאביס.

בהתייחס לעבירות נשוא הדיון, ציין הנאשם כי הנאשמים האחרים בכתב האישום הינם בני משפחתו. לדבריו, הוא נסע עמם למטרת עבודה ושלל את הידיעה כי מטרת הנסיעה היתה לרכישת נשק. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה מודעות נמוכה ביחס למניעיו ודפוסיו העומדים ברקע לעבירה, אם כי הביע מוכנות להשקיע מאמצים על מנת לבחון את דפוסיו ולערוך שינוי בחייו.

בשל ההתרשמות כי לנאשם בעיה של התמכרות לחומרים פסיכואקטיביים, הפנה אותו שירות המבחן לטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות וביום 22.8.16 נערכה בעניינו ועדה בה הוחלט כי הנאשם יתקבל לטיפול במסגרת היחידה הנ"ל. נאמר כי במהלך חודש ספטמבר 2016 הגיע הנאשם באופן קבוע למפגשים, מסר בדיקות שתן נקיות וגילה מוטיבציה לטיפול.

בהערכת הסיכון להישנות עבירת אלימות, קבע שירות המבחן כי בשקלול הנתונים המצויים בידיו, הוא

מעריך כי הסיכוי להישנות התנהגות אלימה הינו נמוך. בהערכת גורמי הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן כי הנאשם בעל מידה מסויימת של כוחות שכן הצליח מספר פעמים בחייו להיגמל מסמים. עוד נאמר כי הנאשם מגלה ביטחון בקשר עם דמויות טיפול וכי הינו בעל יכולת תקשורתית טובה, נוטל אחריות על מעשיו המפורטים בכתב האישום ומבטא מוטיבציה לשינוי התנהלותו.

בסיכומי של תסקיר זה, התבקש בית המשפט לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם לפרק זמן של שלושה חודשים, על מנת להמשיך ולבחון את המוטיבציה וההתמדה של הנאשם להשתלב בטיפול וכן על מנת להשתמש בהליך המשפטי כמדרבן לגמילה.

5. בהחלטתי מיום 6.10.16 נעתרתי לבקשת שירות המבחן ונקבע כי יש ליתן לנאשם הזדמנות להשלים את ההליך הטיפולי בו החל. נאמר כי במאזן הכולל בין הנזק שייגרם כתוצאה מדחיית הדיון לבין התועלת שעלולה לצמוח בנסיבות מקרה זה מההליך הטיפולי, ידו של השיקול השיקומי היא על העליונה.

6. בתסקיר מיום 11.1.17 ציין שירות המבחן כי במהלך תקופת הדחייה הוא עמד בקשר עם הנאשם וקיבל מידע עדכני מגורמי הטיפול במרכז לטיפול בהתמכרויות. המידע שהתקבל העלה כי מאז התקבל הנאשם ליחידה ביום 22.8.16, הגיע ל-12 שיחות פרטניות ובמהלך חודש נובמבר השתתף בקבוצה שכללה 6 מפגשים. נמסר כי התנהלותו של הנאשם בטיפול הינה יציבה, הוא משתף פעולה, מוסר בדיקות שתן נקיות, מגיע באופן רציף ומשתתף בקבוצות. עוד נאמר כי הנאשם מצליח להתייחס לדפוסיו ההתמכרוטיים אך עדיין מגלה קושי להתייחס לדפוסיו התנהלותו השוליים ומעורבותו העבריינית במהלך השנים. הנאשם מסר לשירות המבחן כי לפני כחודשיים נולד לו ילד וכי הוא עובד מדי יום בשיפוצים, ולמרות עיסוקיו, הוא מקפיד להגיע לטיפול ולבדיקות כנדרש ממנו.

לאור התהליך הטיפולי המשמעותי שעבר הנאשם, מחויבותו להמשך והעמקה במצבי הסיכון בחייו, המליץ שירות המבחן להטיל עליו צו מבחן ולהעמידו בפיקוח השירות. נאמר כי במסגרת צו המבחן יעשה מעקב אחר ההליך הטיפולי שעובר הנאשם ביחידה להתמכרויות ותינתן לו מסגרת מציבת גבולות. עוד נאמר כי על מנת לאפשר לנאשם להתמקד בשיקומו ובמידה ובית המשפט יראה להטיל עליו עונש מאסר, ממליץ שירות המבחן כי הענישה תהיה בדרך של עבודות שירות.

טענות הצדדים

7. בפתח טיעוניה לעונש, הפנתה המאשימה לעונש המירבי הקבוע לצד העבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין. עוד הפנתה המאשימה לעונשים שהוטלו על הנאשמים 1 ו-3, וביקשה לגזור את עונשו של הנאשם באופן יחסי לעונש שהוטל עליהם, בהיותו מסייע ובהתאם לסעיף 31 לחוק העונשין.

8. המאשימה ביקשה להשית על הנאשם עונש חמור שיכלול מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה הפנתה להתייחסות המחמירה המתחייבת מעבירות נשק והמסוכנות הכרוכה בהן. בתוך כך הפנתה המאשימה לפסיקה ממנה עולה יחסו המחמיר של בית המשפט לעבירות מסוג זה ולמדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא. לפיכך, עתרה למתחם ענישה שנע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית וביקשה להשית על הנאשם עונש שיהא ברף העליון של המתחם.
9. בפתח הדיון לשמיעת הטיעונים לעונש, עתר הסנגור לביטול הרשעתו של הנאשם בשים לב לעובדה שהלה נמצא בשלבים האחרונים של קבלת מעמד בישראל מכח נוהל איחוד משפחות, לאחר שהגיע לגיל המאפשר קבלת מעמד מעין זה. בקשתו שסורבה מחמת עברו הפלילי הוחזרה לבחינת משרד הפנים, אשר מביא בחשבון במכלול השיקולים, הרשעות קודמות, תיקים תלויים ועומדים ומידע מודיעיני. לטענת הסנגור, אין לחובת הנאשם תיקים תלויים ועומדים ואין לגביו מידע מודיעיני רלבנטי, מכאן שלסוגיית ההרשעה עשויה להיות השפעה מכרעת על בקשתו לקבל מעמד חוקי בישראל.
10. הסנגור הפנה לעונשים שהוטלו על הנאשמים 1 ו-2 ולמתחם הענישה שנתבקש על ידי המאשימה וציין כי לא בכדי מתחם הענישה לגביו מקל באופן משמעותי מזה שנתבקש לגבי הנאשמים האחרים. זאת על שום שחלקו של הנאשם באירוע קטן בהרבה ביחס לחלקם של האחרים. נאמר כי הנאשם לא היה שותף לנשיאת הנשק ומעורבותו התמצתה בעצם נוכחות ברכב, תוך מודעות שהנאשמים מחזיקים בנשק וגם זאת לפרק זמן קצר מאוד.
- מדובר בעבירה שהעונש המירבי בגינה הוא 3.5 שנות מאסר ואילו עבירת השהיה הבלתי חוקית עונשה המירבי הוא שנת מאסר אחת. אילו יוחסו לנאשם מלכתחילה העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, היה ההליך מתנהל בבית משפט השלום.
11. ב"כ הנאשם הפנה לכך ששולחו הודה בהזדמנות הראשונה, לאחר תיקון כתב האישום, נטל אחריות וחסך מזמנו של בית המשפט. הנאשם גם הביע חרטה ושירות המבחן קבע בשני תסקירים כי קיים לגביו פוטנציאל שיקומי גבוה.
12. גם בקביעת המתחם, הפנה הסנגור לגזרי הדין שניתנו לגבי יתר הנאשמים בתיק. כך למשל הנאשם 2 הורשע לא רק בהחזקת נשק אלא בעבירה נוספת של סיוע להובלת נשק. נקבע לגביו כי מתחם העונש הראוי נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל. להבדיל מהנאשם, נקבע לגבי הנאשם 2 כי שותפותו למעשיו של הנאשם 1 היתה משמעותית ביותר. מכאן, סבור הסנגור שמתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם בעניינו, נע בין מאסר מותנה למאסר קצר אותו ניתן לרצות בפועל או לרצותו בעבודות שירות.
13. באשר לעונש בתוך המתחם, טען הסנגור כי קיימים שיקולים כבדי משקל המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם לקולא. שני התסקירים המפורטים והמנומקים אשר הוגשו בעניינו של הנאשם עומדים על מצבו האישי, על הנזק הרב הצפוי להיגרם מענישה מחמירה, הן למשפחתו והן למאמצי השיקום.

דבר הנאשם

14. בדברו האחרון אמר הנאשם כי מאז שנת 2006 לא הסתבך בעבירות פליליות וכי למעשה בתיק זה הוא קרבן, שכן הוא נקרא לתת הצעת מחיר לעבודה כלשהי וכך עלה לרכב בו נתפס הנשק. לדבריו, אילו ידע שברכב יש נשק, לא היה עולה. עוד הוסיף הנאשם כי הוא לא ילדים, הקטן שבהם תינוק כבן 3 חודשים, כאשר הוא המפרנס היחיד של משפחתו. לדבריו, הוא עושה מאמצים כדי שילדיו ילכו בדרך ישרה ולכן ביקש את רחמי בית המשפט.

דין והכרעה

15. הבקשה לביטול ההרשעה מעוגנת בסעיף 192 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 המורה כי: "הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם יתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

החוק עצמו אינו מונה את הנסיבות המצדיקות ביטול הרשעתו של נאשם ואולם בפסיקה נקבע כי הימנעות מהרשעה תיעשה באופן חריג ויוצא דופן, מקום שאין יחס סביר בין הנזק הצפוי להיגרם לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו לדוגמא: ר"ע 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל** 21.8.1985). בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פד נד(3), 685 נקבע כי:

"משמתבקש בית-המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם. בראייה כוללת, נשקל מן הצד האחד הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה שעבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה. כאשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור גובר בדרך-כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות-דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מהרשעה לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה".

16. בענייננו, על אף נסיבותיו האישיות של הנאשם, לדעתי חומרת העבירה והאינטרס הציבורי אינם מאפשרים ביטול ההרשעה. אוסיף כי לא מדובר בהרשעה יחידה של הנאשם, שכן לחובתו עבר פלילי בשלל עבירות. מכאן, ספק אם הרשעתו בתיק דין היא זו שתעמוד לו לרוץ בפני קבלת מעמד חוקי בישראל. בכל מקרה, כפי שצוין, חומרת העבירה והאינטרס הציבורי מחייבים דחיית בקשת הסנגור להימנע מהרשעה

במקרה זה.

17. איני רואה צורך לחזור על הדברים שנאמרו בגזר דינו של הנאשם 2 ביחס לחומרת העבירות בנשק, שהפכו זה מכבר למכת מדינה, ולמדיניות הענישה המתחייבת מכך. הדברים שנאמרו שם יפים גם לענייננו.
- יחד עם זאת, אף ביחס לנאשם 2 נקבע כי עבירות ההחזקה, ההובלה והנשיאה של הנשק מצויות במדרג הנמוך של עבירות הנשק. בענייננו מדובר בנאשם שהורשע בסיוע להחזקת נשק וכמצוות סעיף 32 לחוק העונשין, המסייע לעבור עבירה עונשו מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצוע העבירה העיקרית.
18. למקרא כתב האישום עולה כי חלקו של הנאשם באירועים, שולי ומזערי למדי. מדובר בנשק שנתפס ברכב בו נהג הנאשם 1, כאשר הנאשם 2 יושב במושב הקדמי לצידו ואילו הנאשם יושב במושב האחורי. נאמר כי הנאשמים 1 ו-2 החזיקו ברכב את האקדח, המחסנית והכדורים. חלקו של הנאשם 3 התמצה בעצם הימצאותו ברכב יחד עמם. מכאן שהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום הינה סיוע להחזקת נשק שלא כדין.
19. באשר לעבירת השהייה הבלתי חוקית בישראל, על אף שלא נעלמה מעיני חומרתה, הרי שבענייננו מדובר בנסיבות מקלות בשים לב לכך שהנאשם מתגורר משך שנים רבות בישראל, נשוי, אב לילדים ועובד בתחומי המדינה מזה שנים.
20. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע כי מתחם העונש הראוי במקרה זה נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל.
21. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, ראיתי להביא בחשבון בראש ובראשונה את התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינו, ואשר הצביעו על פוטנציאל שיקומי גבוה. בשני התסקירים עמד שירות המבחן על הדרך השיקומית אותה עשה הנאשם, על המוטיבציה הגבוהה שגילה להשלים את מסע השיקום ועל סיכויי הצלחתו. סיכויים אלה מטים את הכף לעבר הקלה עם הנאשם על מנת לאפשר לו לחזור לדרך הישר ולנהל אורח חיים נורמטיבי.
- עוד ראיתי להביא בחשבון את הודייתו של הנאשם מיד לאחר תיקון כתב האישום ואת החרטה שהביע על מעשיו.
22. לא נעלם מעיני עברו הפלילי של הנאשם, אותו יש להביא בחשבון בעת גזירת עונשו. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת לכך שמדובר בהרשעות מלפני שנים רבות.
23. במכלול השיקולים הגעתי לכלל מסקנה כי יש להשית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים

בניכוי ימי מעצרו. בשים לב לכך שהנאשם אינו מחזיק במעמד חוקי בישראל, לא ראיתי להורות על ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות.

24. לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך ששה חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 12.10.2015 ועד 12.11.2015.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור כל עבירה בנשק ויורשע בגינה.

ג. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר "קישון" ביום 1.3.17 שעה 08:00 כשברשותו תעודה מזהה.

הערבויות ששימשו להבטחת התייצבותו של הנאשם לדיונים עד כה ישמשו להבטחת התייצבותו לריצוי מאסרו.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' שבט תשע"ז, 05 פברואר 2017, בנוכחות הצדדים.